

Benvinguts els temes reals

La presència del castellà en la política i l'antiespanyolisme baladrer entren en els debats

Antonio Franco
Periodista

Encara que l'etapa preelectoral ha estat manifestament freda, amb l'opinió pública catalana donant mostres d'estar molt cansada i molt decebuda dels seus polítics, hi ha indicis que d'aquí a l'1 de novembre la campanya pot acabar sent més viva que les anteriors. O, si més no, diferent. Per primera vegada, a les qüestions ja habituals que apareixen davant d'aquest tipus de comicis (les conjectures sobre els possibles pactes i el mercat d'ofertes de millores socials), s'hi sumen uns altres temes. Coses que, per la pressió de cenyir-se al que és políticament correcte o al que sempre se n'ha dit "que convé a Catalunya", o per "no donar armes als enemics", van ser poc airejades amb normalitat durant les campanyes dels anys pujolistes. La principal, l'acceptació política del castellà en la política de Catalunya, que ha fet la seva aparició arran de la proposta d'uns cara a cara televisius que va demanar Convergència. Una altra, els usos i costums de l'antiespanyolisme baladrer --exhibit ara a Martorell contra el PP-- d'alguns sectors radicals, i com reacciona davant d'això el conjunt de la gent.

A L'OFICINA electoral d'**Artur Mas** hi deu haver preocupació pel caire que està prenent el pols lingüístic sobre els cara a cara. Malgrat que **José Montilla** tingui una dicció catalana millorable (una cosa habitual, per altra banda, al nostre país), és poc atacable pels nacionalistes en la qüestió de la llengua. Defensa públicament, a Madrid i a Barcelona, el model d'immersió escolar, el reconeixement del català com a llengua pròpia dels catalans i la lògica que el primer debat electoral s'ha de fer naturalment en aquest idioma. Però, al mateix temps, per ideologia, és a dir, no només per conveniència electoral, expressa el seu respecte pels castellanoparlants que a Catalunya o a la resta d'Espanya vulguin conèixer de primera mà les propostes i idees que hi ha en joc en unes eleccions que els afecten. L'intent nacionalista d'establir certa equiparació entre això i el que diu i representa **Vidal-Quadras** crec que ha estat percebut com una immensa equivocació per gairebé tota la gent amb sentit comú.

Algú ha mesurat malament les coses a l'atribuir a aquesta postura de **Montilla** la cantarella segons la qual anar pel món provocarà una fractura a Catalunya, perquè això fa pensar tant en la legitimitat de la postura d'aquest dirigent socialista com en la nostra realitat, més heterogènia que mai. Ja existeixen, i de moment sense fractura, lingüísticament parlant, diverses Catalunyes.

Com ha assenyalat algun analista intel·ligent, **Mas** sembla partir de la idea que la societat catalana està absolutament catalanitzada des del punt de vista lingüístic, i això no és cert. O que no és necessari que la Catalunya no lingüísticament catalanitzada rebi bona informació directa de les ofertes electorals. Si dic que s'han mesurat malament les coses és perquè, a partir d'aquest missatge, als seus autors se'ls pot despertar la fera, parlant en llenguatge col·loquial, que fins ara mostrava indiferència davant de les eleccions autonòmiques. ¡Potser tenia raó, des d'un punt de vista partidista, **Pujol** quan no volia debats! Igual no els rebutjava pel fons, sinó per no debatre la forma!

En qualsevol cas, amb la dada oferta per aquest diari fa pocs dies en el sentit que dos de cada cinc electors del PSC no solen veure TV en català, o que la majoria dels tele-espectadors de Catalunya s'informen habitualment en llengua castellana, la pròxima vegada que des del nacionalisme aflorin lamentacions pel problema polític de distanciament de les institucions pròpies que reflecteix la baixa participació en les eleccions autonòmiques, es farà imprescindible un somriure.

L'altre tema que s'obre camí en aquestes eleccions, després de la coacció agressiva d'alguns radicals contra el PP, és l'assentament a Catalunya de l'antiespanyolisme baladrer i públic. No ens hauríem d'escandalitzar per aquest tipus d'incidents minoritaris, que també passen en altres llocs, si no fos perquè, en la seva reiteració, van acompanyats de moltes crítiques verbals urgents, però de poca rotunditat democràtica en actes. Encara que aquesta vegada Montilla ha ordenat una expulsió fulminant.

És habitual sentir l'argument, cada vegada més dominant, segons el qual el PP,

amb les seves paraules i postures, ha provocat aquesta violència. Com si en política estigués justificat respondre a les paraules i postures amb agressions físiques. Per altra banda, hi ha el fet que les formacions catalanes han impedit durant molts anys que les seves branques juvenils o els seus grups annexos tinguin comportaments públics violents i organitzats.

SOM DAVANT d'un quadro que, a part de ser encarat per la policia i per la justícia, ha de ser combatut, i de veritat, pels líders polítics. Que consti que, sobre aquestes qüestions, fins i tot sent greu, és menys preocupant la mala imatge que després pinten determinats mitjans, donant a entendre que la vida a Catalunya és insuportable, que la realitat que consentim coses lamentables al nostre país i que la contestació interior no és suficient. Perquè els catalans, per civisme, però també per sentit democràtic nacional, no hem de fer el mateix que critiquem als mentiders que ens ataquen amb generalitzacions falses. I ja saben vostès a qui --líders, sigles, ràdios, diaris, etcètera-- m'estic referint.

Article publicat a El Periódico de Catalunya el 12 d'octubre de 2006